

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 10 (272)

12. märtsil 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—
 Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—
 Üksik number maksab Mk. 25.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24
 Kuulutuste hinnad:
 1/1 lehek. Mk. 4000.— 1/4 lehek. Mk. 1000.—
 1/2 „ „ 2000.— 1/8 „ „ 500.—
 1/3 „ „ 1350.— 1/16 „ „ 250.—
 Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75^o0, tekstis 100^o0 kallim.
 Aadressi muutmise 30 mk.
 Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543.

Sisu: 1) Sõjariista tarvitamine politseilise sunniabinõuna. 2) M. Morrison, Riigimaksude sissenõudmisest omavalitsuste kaudu. 3) K. Kütt, Politsei valvest ja selle tähtsusest. 4) Kuidas toimikataks kuritahtlikke süütamisi. 5) Lewis E. Lawes, Surmanuhtluse vastu. 6) Seltsielust Tallinna politseis. 7) Mis konstaablil juhtuda võib 200 m. sissenõudmisel. 8) Ametlik osa. 9) Kuulutused.

Sõjariista tarvitamine politseilise sunniabinõuna.

H. K.

Oma otsekoheste ülesannete täitmisel, avaliku korra ja julgeoleku kaitsel, on politsei maksvate seaduste järele õigustatud tarvitusele võtma n. n. politseilisi sunniabinõusid. Tähtsamaid nendest oleks: politseiline käsk, füüsiline jõud ja sõjariista tarvitamine.

Kuna esimese kahe liigi sunniabinõude tarvitamine on tekitanud võrdlemisi harva politseiametnikkudele raskusi ja arusaamatusi, on tähtsama politseilise sunniabinõu, sõjariista tarvitamise juures tihti lubamata ükskõiksust, isegi kerget meelsust näidatud üles. Unustatakse, et sõjariista tarvitamine on äärmiselt abinõu, mida politsei võib kasutada avaliku korra ja julgeoleku kindlustamiseks; unustatakse, et sõjariista tarvitamise juures on kaalul inimelu, millega hoolimatult ei või mängida, unustatakse lõ-

puks, et politseiametnik on vastutav iga eksimise eest sõjariista tarvitamisel ja seadusvastase sõjariista tarvitamise läbi sündinud õnnetuste korral langeb süüdlane ametnik kohtu alla ja võib saada raske karistuse osaliseks.

Toon illustreerimiseks mõningaid näiteid hilisemal ajal praktilises teenistuses ettetulnud juhtumisist (politseikomissaride ettekanded).

1. „Kannan ette, et 24. skp. kell 22 on minule alluva jaoskonna kordnik A. B. poolt S. tänaval restoraani kohal joobnud olekus rahurikkumise pärast areteeritud kodanik N. N. Teel vahituppa on N. N. tahtnud kordniku käest põgeneda. Kordniku poolt on lastud 4 kuuli põgeneja peale, milledest aga ükski ei tabanud.“ 2. „Kannan ette teadmiseks, et 30. skp. on minule alluva jaoskonna

kordnik P. R. teenistuskohuste täitmise juures lasknud revolvril ühe paugu. Laskmine sündis nelja kahtlase isiku jaoks toimetamisel, kusjuures üks isik tahtis ära jooksta ja viimaks pääseski põgenema, kuna kordnik oli üksinda. Nende isikute vastu ei olnud mingisugust süüdistust, ainult üks tabatustest, nimelt N. N., võetakse vastutusele loata revolvri kandmise eest.“

Sõjariista tarvitamise õiguse üle politseiametnike poolt ilmus pikem artikkel „E. Politseilehes“ nr. 39 — 1926. a. pealkirja all „Sõjariistade kandmisest ja nende tarvitamisest“. Pean tähendama, et nimetatud artiklis sõjariista tarvitamise õiguse juhtumisi on käsitatud liig üldiselt, mitte küllalt selgelt, osalt aga isegi põhjendamata ja juriidiliselt ebaõigelt tõlgitsetuna.

Sõjariista tarvitamise õigus politseilise sunniabinõuna avaliku korra ja julgeoleku kindlustamiseks on meil nähtud ette Politseiasutuste kuiundamise määru (,R. T.“ nr. 177/178 — 1925. a.). Nimelt määrab selle määru § 67 kindlaks, et politseiametnik võib sõjariista tarvitada ametkohuste täitmise juures järgmistel juhtumistel: 1) temale sõjariistat isiku kallaletungimise korral; 2) temale sõjariistadeta ühe või mitme isiku kallaletungimise korral, kui muud kaitsevõimalust üle ei jää; 3) teiste kõrvaliste isikute kaitsemise korral, kui muud kaitsevõimalust ei ole; 4) kuritegija kinnivõtmise korral, kes p. p. 1—2 nimetatud vägivaldsete tegudega ennast kaitseb, või kui ei ole võimalust põgenejat kuritegijat muude abinõudega taga ajada ja kinni püüda; 5) vangimajast või vahialt põgenemise korral, kui ei ole võimalik põgenejat kinni võtta.

Need reeglid peavad igal politseinikul mitte ainult kindlasti meeles olema, vaid ta peab nendest ka selgelt ja õieti aru saama.

Punase joonena käib kõigest selle paragrahvi punktidest läbi kindel nõue, et politseinik võib ametkohuste täitmisel teatud juhtumistel sõjariista tarvitada ainult siis, kui muid võimalusi ei jää üle. Tihti haaratakse sõjariista, kui kõige lähema, kergesti kättesaadava abi järele, ja seda kahjuks, nagu näitena toodud juhtumistest näha, nii mõnigi kord kõige tühisemal juhtumisel.

Ilma mingisuguse kitsendusega näib sõjariista tarvitamine võimaldatud olevat punkt 1-s ettetoodud juhtumisel. Tuleb

aga pidada meeles, et siin kõigepealt hädahoos võib olla politseiametniku enese elu. Kuid ka siin peab arvestama olukorraga, arvesse võtma, kes tungib kallale, missuguse sõjariistaga, kas ei ole võimalik abi saada, kas ei leidu muid abinõusid ähvardava hädahoju kõrvaldamiseks jne. Ei või ju, näiteks, õigeks lugeda, kui tugev politseinik temale mõne enam-vähem süütu sõjariistaga (nuga, montekristo püstol, kastett jne.) kallale tungiva poisikese või naisterahva põmutab pikema jututa maha ja pärast püüab sellega vabandada, et temal oli selleks seaduse tähe järele õigus.

Teistes punktides on sõjariista tarvitamine juba otsekohe piiratud — „kui muud võimalust ei ole“. Enne äärmise abinõu, sõjariista, tarvitusele võtmist peab politseinik täiesti külmavereliselt järele kaaluma, kas tõesti teataval juhtumisel veel ainult sõjariist võib seisukorda päästa. Näiteks, p. p. 1—3 ettenähtud juhtumistel võib tihti aidata julge, energiline väljaastumine, kindlal, rahulisel toonil antud käsk, enesekaitse võtete tundmine jne.

Kuna esimese kolme punkti sisu küllalt selge ja arusaadav peaks olema, ei ole tarvidust nende juures pikemalt peatuda. Küll aga peab iseäranis põhjalikult teadma ja enesele täiesti selgeks tegema punktide 4 ja 5 sisu. Just nende punktide tekstist saadakse väga tihti valesti aru ja eksitakse nende vastu kõige rohkem.

Tuleb pidada silmas, et p. 4-as on nähtud ette kaks sõjariista tarvitamise võimaluse juhtumist: 1) kuritegija kinnivõtmise korral, kes p. p. 1—2 nimetatud vägivaldsete tegudega ennast kaitseb, ja 2) kui ei ole võimalust põgenevat kuritegijat muude abinõudega taga ajada ja kinni püüda. Viimane juhtumine sisaldab eneses omakorda kaks võimalikku juhtumist: a) kuritegija oli juba kinni püütud, kuid pääses ametniku käest põgenema ja b) ametnik tahtis alles kuritegija kinni võtta, kuid see teadis sellest ehk sai viimasel minutil asjast aru ja pääses enne põgenema. („Eesti Politseilehes“ nr. 39 — 1926. a. ilmunud artiklis on kõne all olev p. 4 sellest küljest ebaõigelt tõlgitsetud, seal, lhk. 575, on öeldud: „Nimelt on eelpoololevas p. 4 kõne ainult kuritegijate kinnivõtmisest, kes pealegi end vägivallategudega kaitsevad.“

Edasi peab panema tähele, et kõne all

olevas punkt 4-as räägitakse ainult kuritegija kinnivõtmisest ja põgenemisest. Keda tuleb aga nüüd mõista siin nimetatud kuritegija all? See küsimus ei ole sugugi nii lihtne, nagu esialgul näib, mispärast selle mõiste selgitamise juures tuleb peatuda. („E. Politseilehe“ nr. 39 — 26. a. toodud artiklis väidab küll autor, et vahe kuritegija ja väärteotoimija vahel Nuhtl. seaduses on selgesti näidatud, kuid milles seisab see vahe, et ole lähemalt seletatud.) Kuritegija on see, kes teatud kriminaalseadustes ettenähtud kuriteo on pannud toime. See on iseenesest selge. Kuid peale kuritegude räägitakse samades kriminaalseadustes veel väärtegudest. Peab kohe tähendama, et maksvas kriminaalseadustikus ei ole tehtud selget vahet kuriteo ja väärteomõistete vahel.

Võtame Uue nuhtl. seaduse. Siin määrab tõesti § 3. kindlaks, et kuritegudeks tuleb lugeda kõiki neid süütegusid, mille eest karistuseks on nähtud ette vangistus, ja väärtegudeks neid, mille eest on nähtud ette arest või vähem karistus. Kuid peale U. N. S. maksva osa on meil maksvad veel Rahuk. trahvi sead. ja Nuhtl. sead. Toodud liigitust ei saa aga terve kriminaalseadustiku peale laiendada, sest esiteks on U. N. S. üldosa, kus tsiteeritud § leidub, maksev ainult U. N. S. enese normide kohta, ja teiseks ei ole meil eelnimetatud kriminaalseadustiku osad maksvad paralleelselt, vaid üks teist täiendavalt.

Edasi R. tr. seadus. Võiks ehk pealiskaudselt otsustades arvata, et väärtegudeks tuleb lugeda kõiki neid süütegusid, mis on nähtud ette Rahuk. trahvi sead., sest seaduse § 1. tähendab, et „väärtegude eest, mis selles seaduses on nähtud ette, määravad rahukohtunikud järgmisi karistusi allpool toodud reeglite alustel“. Aga juba lähemates paragrahvides räägitakse väärtegude kõrval ka kuritegudest (näit. §§ 14¹, 14²). Samas seaduse peatükis (XIII) „väärtegudest võõra omanduse vastu“ leiduvad varguse kohta käivad normid, milledes on nähtud ette vangistuse karistus kuni 1½ aastani, kusjuures mõnes paragrahvis ka sõna „kuritegu“ on tarvitatud (näit. § 170¹). Kas tuleb nüüd vargust kuriteoks või väärteoks lugeda?

Mis puutub lõpuks krim.-seadustiku suuremasse ossa, Nuhtl. seadusesse, siis on siin juba mõlemad, kuriteo ja väär-

teo mõisted täiesti ühte laadi, ilma vahet tegemata defineeritud. Nimelt § 1. räägib: „Kuriteoks ehk väärteoks loetakse nii seadusvastane tegu kui ka selle rittetäitmine, mis seadusega karistuse hirmu all kirjutatud ette.“ Ka järgnevates paragrahvides räägitakse, kas eraldi kuritegudest ja väärtegudest, ehk tarvitatakse mõlemaid sõnu paralleelselt.

Ka alluvuse seisukohalt ei saa siin kõne all olevate mõistete vahel kindlat vahet teha, sest N. S. leidub terve rida paragrahve, milledes ettenähtud süüteod alluvad üldkohtutele, kuid milliseid süütegusid nende eest ettenähtud karistuse normide järele kuidagi „kuritegudeks“ ei saa nimetada. (Kõik R. T. S. kindlaksmääratud karistuse normid on nähtud ette ka N. S., — võrdle R. T. S. § 1 ja N. S. § 30 p. V—VII.) Järjekult ka süüteo asjade alluvuse järele ei saa kuriteo ja väärteomõistete vahet täpselt määrata.

Enamvähem kindlalt võiks ehk mõlemate mõistete vahel vahet teha, kui selle aluseks võtta vastavate süütegude eest ettenähtud karistusnorm, lugedes nimelt kuritegudeks kõiki neid süütegusid, mille eest on nähtud ette karistus ühes õiguste kitsendamise, süütegusid aga, milledes eest karistus õiguste kaotamisega ei ole seotud — väärtegudeks. Esi- mesi võiks juba kindlasti „kuritegudeks“ lugeda. Kuid ka seda seisukohta ei saa juriidiliselt põhjendada.

Kõiki eelpooltoodud kaalutlusi arvesse võttes jõuame järeldusele, et kuritegija ja väärteotoimija mõistete vahet meil praegu maksvate sead. järele ei saa kindlaks määrata, järjekult ei saa ka sellest seisukohast välja minnes kindlaks määrata, keda nimelt tuleb Pol. asut. kujund. määruse § 67 p. 4 nimetatud „kuritegija“ all mõista.

Peame, tähendab, küsimuse selgitamiseks leidma teise väljapääsu tee, ja, minu arvates, tuleb selleks välja minna hoopis teisest vaatekohast.

Asun seisukohal, et arusaamiseks, keda tuleb sõjariista tarvitamise õigust käsitavas seaduse paragrahvis tarvitatud sõna „kuritegija“ all mõista, ei saa ja ei võigi sellele sõnale vastandiks seada mõistet „väärteotoimija“ ja sarnase vahetegemise põhjenduseks tugeneda mõlemate sõnade üldtarvitatavale mõistele või vastavatele seadustele. Sõna „kuritegija“ tuleb siin tõlgitseda laiemalt, nimelt tuleb selle sõna all mõista kõiki neid, keda politsei õigustatud või kohus-

tatud on seadusvastase teo toimimise või maksvate seaduste mittetäitmise puhul vahi alla võtma.

Sõjariista tarvitamise õiguse määrused on meie seadustesse pea sõnasõnalt üle toodud vastavatest veneaegsetest politsei seadustest (Üldkub. asut. sead. § 688 lisa ja V seaduste ja korrald. kogu 27. VI. 1917. a. nr. 147), ja nendes määrustes tarvitatakse samuti vastavas punktis sõna „kuritegija“. Kuni praeguse ajani on need määrused järjekulult mitu ja mitu korda vilunud juristide arvustuse tulest läbi käinud, ja kui nüüd arvesse võtta, et ka meil praegu maksvates vene kriminaalseadustikkudes sõna „kuritegija“ mõiste juriidiliselt täpselt oli kindlaks määramata, on täiesti võimata oletada, et kui oleks tahetud selle sõna all teatud piiratud liiki süüteo toimijaid mõista, ei

oleks sarnane vastolu seadusandjatele silma torganud. Edasi peab tähendama, et sugugi kõik „kuritegijad“ ei kuulu kohe kinnivõtmise alla, teisest küljest ei või kaugeltki kõiki neid, keda politsei maksvate seaduste põhjal kohustatud on vahi alla võtma, nimetada kuritegijateks selle sõna kitsama mõiste järele.

Lõpuks, kui veel kaugemale minna, tuleb õigeks võtta, et kedagi võib „kuritegijaks“ nimetada ainult peale vastavalt kohtuotsust, millega isik teatud süüteo toimimises on süüdlaseks tunnustatud, vahialla võtmised sünnivad aga mitte ainult kohtuotsuste põhjal. Eelnimetatud põhjusel ei ole seda sõna tarvitatud ka Krim. kohtupid. seaduses, seal räägitakse vaid „kahtlusealusest“, „süüalusest“, „kohtualusest“ j.n.e. (Järgneb.)

Riigimaksude sissenõudmisest omavalitsuste kaudu.

M. Morrison.

See küsimus on vastukaja leidnud ka väljaspool politseid. Nii harutab „Päevaleht“ nr. 38 seda küsimust põhjalikult, leiab, et projekt on vastuvõtmatu ja soovib, et riigikogu lükkaks ta tagasi. Selle küsimuse kohta on ka „E. Politseilehes“ toodud ette mitmesuguseid arvamisi ja need senini on käinud ikka üksteisele risti vastu, see näitab, et asi on ikkagi veel tume. Sellepärast on soovitatav, et enne, kui asjale lõpulik otsus antakse, politsei seisaks enese suhtes täiesti selgel seisukohal.

Maksude äravõtmise küsimus politsei õlgadelt ei ole enam uus, tal on terve ajalugu seljataga. Ta kerkis üles enam kui paarkümmend aastat tagasi juba endises vene politseis ja tema esiletõukamiseks aitasid kaasa järgmised tähtsad asjaolud.

Maksude sissenõudmise töö on üks kõige tõsisematest ja tähtsamatest kohustest, mida politseil tuleb riigi vastu täita. Selle töö korraldikuks teostamiseks tuleb politseil vähemalt pool oma tööjõust ja tööajast kulutada. Kui vaadata neid paberivirnu, mis politsei jaoskondadest käivad läbi maksude sissenõudmise alal, siis tekib tahtmatult küsimus, milline oleks see teine asutus, kes seda vaevarikast tööd hakkaks tegema? Iseäralise, ja jaoskondadele eriliselt omase tööjao- tuse tõttu on jõutud siiski niikaugemale, et

maksude sissenõudmise aparadi töö korralikkust ometi tuntakse ja hinnatakse.

Maksude sissenõudmise aparadi korraldikuks tegutsemiseks kulub aastaid, seda võime meie tunnustada, kes meie Eesti politseis oleme töötanud maksude sissenõudmise alal tema algpäevist peale kuni tänini. Ja siin on nii mõndagi iseloomulist tulnud ilmsiks, mis muidugi laiematele ringidele on senini teadmatuks jäänud.

Ei ole ühtegi maad ega rahvast, kes lahel ja kergel käel tahaks makse maksta. On teada, et klassilisel vabaduste maal, Inglismaal, terve poliitiline kord on otse maksude läbi käesoleva kõrguse ja sihi saanud. Selle küsimuse lahendamiseks tuleb seadusandlusel asuda kõige tõsisemalt asja otstarbekohasuse juure. On kord maksude sissenõudmise paber kodaniku kohta politsei kätte jõudnud, siis selgub ka kohe, et maksusid mittemaksja isik püüab kõik teha, et vabaneda maksudest. Ja nüüd tõuseb esimeene meelegibedus kõige pealt maksude sissenõudja ametniku vastu. Siin astuvad nüüd vastastikku tööle kaks jõudu, ühelt poolt maksuvõlgniku püüe seaduslike abinõude, peensuste ja konkursi abil maksudest vabaneda ja teiselt poolt politsei kindel sisemine kord, erapooletus ja rippumatus. Need kaks jõudu võistle-

vad, kumb tugevam, ja jääb politsei mak- sude sissenõudmisel siiski võitjaks, on ka riik võitnud ja tema kassasse on tulnud summe juure. Kuid keegi ei tea, kui palju politsei ise, iseäranis tema viluma- tud ametnikud, kannatasid selle all. Nende ridade kirjutaja silme ette kerkib rida politseiametnikke, kes just maksude sissenõudmisel mitmesuguste vildakute võtete tõttu on pidanud oma koha kao- tama. Korratul maksjal on ju ükskõik, keda ta oma sihtide taotlemisel jalust rab- ab, et aga maksud jääks maksmata.

Maksude sissenõudmise iseloom on sarnane, mis erineb muust puhtpolitseili- sest tegevusest ja ei sobi viimasega hästi. Sest milline side on, näit., kurite- gijate tagaajamise, kuritegude jälgimise, seltskondliku heakorra kaitse ja maksude sissenõudmise vahel? Esimesel juhtumi- sel ilmub politsei kõige suurema selts- konna sõbrana, tema kaitsjana, teisel juhtumisel peab ta maksude sissenõud- misel sattuma sellesama seltskonnaga vastollu ja tema vastu tarvitama surve- abinõusid. Sest iga korratu maksja ei ole veel kaugeltki kuritegija ega seltskonna vaenlane.

Sellepärast võeti juba vene ajal küsi- mus üles, kas ei tuleks politseid maksude sissenõudmisest hoopis vabastada ja see kohus panna iseäraliste seks ametisse seatud maksude sissenõudjate ametnik- kude peale. Sellega loodeti saavutada uut ametnikkude aparati, kes oleks mak- sude sissenõudmisel eriteadlaseks ja võiks ainuüksi sellele pühenduda. Venemaa määratu suuruse juures oli see võimalik. Seda uuendust oodati ja loodeti suure- mast politsei reformeerimisest, mida ta- hetati seadusandlisel teel läbi viia. Arvati isegi, et see riigi elu rahulisel käigul um- bes 1915. aastal korda oleks läinud. Seal tuli aga ilmasõda ja mattis enesega kõik uuenduse kavad.

Kõigi ülemalettetoodud põhjuste juu- res on aga veel üks ja pealegi kõige tõ- sisem, mida meil veel tänini puudutatud ei ole. Maksude sissenõudmine nõuab, peale vilunud ja kõigist ärarippumatute ametnikkude, seaduste tundmist, ja otse siin tuleb iga päev ilmsiks, missuguste

raskustega politseil tuleb tegemist teha, olgugi, et teda väljaspool peetakse juba selles asjas vilunuks ja kogemustega va- rustatud ametkonnaks. Iga ametkond on omal tegevuspõllul edenemise teel, ja meie silme ette kerkivad nii mitmed uued kavatsused ja võimalused, mis mak- sude sissenõudmise viiside parandami- seks ja paremaks seadmiseks võiks teha. Sellest tahame edaspidi „E. Politseilehes“ sõna võtta.

See vene ajal alguse saanud kava, mak- sude sissenõudmist politsei pealt ära vee- retada, kestis meie päevini. Nüüd oleks see ju väga hea ja otstarbekohane, kui selleks loodaks isesugune uus ametkond, kes oleks varustatud edukaks tööks kõige sellega, mis politseil sellel alal olemas. Ei oleks kellelgi midagi selle vastu, kui mak- sude sissenõudmiseks luuakse hoopis uus ametkond, kuid kes julgeb sellest rääkida praegusel kokkuhoidmise ja koondamise ajajärgul?

Nagu maksude hulk iseenesest väga kirju ja mitmesugune, nii tuleb politseil selles rägastikus jõudumööda orientee- ruda, et sissenõudmine sünniks edukalt, ilma et seal juures kannataks kodanik- kude riiklikud tunded. Raha ala on väga õrnatundeline ja siin tuleb talitada alati erapooletult ja võimalust mööda ümber- käimisel ka pehmelt.

Kui maksude sissenõudmise kohta po- litsei kaudu peaks kellelgi midagi ütelda olema, siis võime uuesti kinnitada, et siin veel mõndagi uuendust on võimalik läbi viia. Senikaua aga, kui seadusandlus ei ole asja juure koguni uue seadusega asu- nud, on soovitatav, et ka hoiatavad hääled ei vaikiks. Maksude sissenõudmise edu- kuseks on olemas veel muid võimalusi ja need on alles ettetoomata ja kasutamata.

Peaks see sündima, et maksude sisse- nõudmise seaduse vastuvõtmisega riigi- kogus sellega seotud kohused omavalit- suste peale pannakse, siis on see kahjulik igapidi, sünnitab seisakut meie maksu- süsteemi arenemisel ja oleks uueks taga- siastumiseks sellele seisukohale, kust meie kümne aasta eest hakkasime edasi sammuma.

Politsei valvest ja selle tähtsusest.

K. Kütt.

Politsei valve jaguneb oma otstarbe järele kolme liiki: 1) n. nim. iseäraline politsei valve, mida tarvitatakse tõkkeabinõuna Kr. kp. s. § 416 p. 2 põhjal eeluurimise all olevate isikute kohta, et neilt võimalust võtta kõrvalhoida eeluurimisest ja kohtust; 2) valve peale täielikku karistuse ärakandmist vanglast vabastatute üle, mis määratud kohtuotsusega mõnede raskemate süütegude eest, ja 3) valve ning hooldamine tingimisi enne tähtaega vangimajadest vabastatute üle.

Iseäraline valve on tähtajata ja kestab harilikult kuni kohtuotsuse täitmisele pööramiseni, valve vanglast peale täielikku karistuse ärakandmist vabastatute üle on tähtajaline ja kestab 1—4 aastani, vanglast vabastamise ajast arvates, kuna tingimisi enne tähtaega vabastatud antakse valve ja hooldamise alla terve kandmatajäänud karistuse aja kesteks, vähemalt kuueks kuuks, ja tähtajata sunnitööle mõistetud 8 aastaks. Kahel esimesel juhtumisel lasub valve teostamine ainult politsei peal, kuna viimasel juhtumisel antakse vabastatu kohaliku vangide seltsi hooldamise ja valve alla, kus niisugune olemas on. Seesuguse seltsi puudusel või keeldumisel, tingimisi vabastatu oma hooldamisele võtta, satub vabastatu kohaliku administratiiv võimu, politsei valve alla.

Nagu tähendatud, on iseäralise politsei valve eesmärk võtta võimalus süüaluselt eeluurimisest ja kohtust kõrvalhoida; valve peale karistuse ärakandmist vanglast vabastatute üle on nähtud ette selleks, et järeivalvet teostada selle üle, et vangimajast vabastatud teatava aja jooksul nendele keelatud kohtadesse elama ei asuks, kuna valve ja hooldamine tingimisi enne tähtaega vanglast vabastatute üle on seatud selleks, et võimalus oleks kontroleerida, kas ja kuidas niisugused vabastatud nendele vabastamise korral määratud tingimisi täidavad.

Kõigil nimetatud valvetel on küllalt tähtis otstarve, kuid on küsitav, kas saavutatakse nende abil praegusel kujul soovitud eesmärk.

Tean isiklikult juhtumisi, kus käsitusele võetud abinõud ei annud soovitud tagajärgi. Seaduse järele on valvealusel elukoha valimise ja muutmise õigus kitsendatud. Kui valvealune soovib kas mää-

ratud elukohast ajutiselt lahkuda ehk omale uut elukohta võtta, on tema kohustatud vastava asutuse, kas politsei ehk rahukohtuniku ees palvega esinema, sellekohase loa saamiseks. Harilikult ei hakka valvealune nõutama niisugust luba, vaid, kui soovib elukohta muuta, kolib lihtsalt ära, millest saab teada vastav asutus ehk ametnik hiljem, ja siis tekib kirjavahetus valvealuse otsimiseks, mis mõnikord kuude kaupa kestab enne kui valvealune leitakse; mõnikord tuleb valvealuse leidmiseks isegi üleriikline otsimine korraldada. On valvealune üles leitud, siis võetakse temalt uus allkiri, et ta oma elukohast ilma vastava loata ei lahkuku, kuid harilikult ei küsita luba ka järgmisel korral elukoha muutmiseks ning algab jälle tagaotsimine jne. Mõned politseiasutused võtavad valvealuse ka vastutusele niisuguse omavolilise elukoha muutmise pärast R. N. S. § 63 põhjal, kuid paljud seda ei tee ja ei ole see ka kuigi mõjuv abinõu, kuna määratav karistus harilikult väike on, mis pärast ka valvealune sellega palju ei arvesta.

Nagu sellest näeme, ei ole politsei valve praegusel kujul peaaegu mingisugust tähtsust: valvealune liigub niisama ühest kohast teise ja muudab oma elukohta soovi järele nagu teisedki kodanikud. Peale selle annab valve korraldamine ja selle teostamine politseile palju tööd. Toon siin ühe näite tegelikust elust. Keegi eeluurimise all olev isik, kes on üleriikliselt tagaotsitav kauemat aega, võeti vahi alla ja paigutati vangimajja, kust kohtu-uurija ta vabastas ja iseäralise politsei valve alla määras. Mees vabastati vangimajast ja kohustati teda, oma elukohta jõudes, kohe kohaliku politseiametniku juure ilmuma valve alla võtmiseks, kuid mees seda ei teinud ja ei ilmunudki lubatud kohta elama, mille tõttu tuli jälle tema otsimist alustada. Otsimine kestab juba kuu aega, kuid valvealune on leidmata. Ja sarnaseid juhtumisi tuleb ette palju.

Tekib küsimus, kas maksab teha tööd, millest väga vähe ehk peaaegu sugugi kasu ei ole. Et meil praegu koosseisude vähendamise ja töö lihtsustamise küsimus on päevakorral, siis peaks ka käesolev küsimus tähelepanu väärima.

Arvan, et politsei valve, mida tarvitatakse tõkkeabinõuna eeluurimisest kõr-

valhoidmise vastu ja vanglast vabanenud isikutelt võimaluse võtmiseks teatavasse, seaduses ettenähtud kohisse elama asumiseks, tuleks ära muuta seadusandlisel teel ja asendada teiste, mõjuvamate abinõudega. Mis puutub tõkkeabinõudesse kohtu ja eeluurimisest kõrvalhoidmise vastu, siis võiks selleks tarvitada järgmist: jätta süüalune vabadusse kas kautsjoni maksimisele ehk käemeeste vastutusele, nende puudusel ja kui süüalusel kindlat elukohta ega varandust ei ole, pidada teda vahiall; ühtlasi tuleks eeluurimise all olla isikutunnistusele teha märkus, et isik valve all seisab, mis hõlbustaks politsei tööd sel korral, kui valvealune peaks esinema palvega temale valveall mitteoleku kohta tunnistus välja anda, mis võib juhtuda, kui eeluurimise all olev isik, näiteks, soovib väljamaale sõita.

Peale karistuse ärakandmist vangimajast vabastatutega tuleks toimetada järgmiselt: nende vabastamise korral teha märkus isikutunnistusele, et isik teatava aja jooksul ei ole õigustatud seaduses ettenähtud kohisse elama asuma, ja kui niisugune isik ilmub kohta, kus temal elamine keelatud, jätab registreerija asutus (vallavalitsus või aadressbüroo) tema re-

gistreerimata ja annab ta politsei korraldusse üle ehk teatab tema ilmumisest politseile (kui ta isiklikult registreerimisele ei ilmu). Ühtlasi tuleks sarnastest isikutest nende vangimajast vabastamise korral teatada ka isikutunnistuse väljaandjale asutusele, kes isikutunnistuste väljaandmise raamatusse sellekohase märkuse kirjutab, nii et juhtumisel, kui seesugune vabastatu valve või elukoha valiku kitsenduse kestvuse ajal kaotab oma isikutunnistuse, siis vastav asutus teeb märkuse uuele isikutunnistusele. Muidu võib juhtuda, et isik, kes oma isikutunnistuse ära kaotab ja selle asemel uue saab, nimetatud kitsendusest pääseb.

Valve ja hooldamine tingimisi enne tähtaega vangimajast vabastatute üle võiks senisel kujul maksta jääda, kuna selle juures tuleb kontroleerida, kas vabastatu täidab temale määratud tingimisi korralikult; politseil on palju kokkupuutumist inimestega, mille tõttu sarnane valve talle erilist tööd juure ei too, vaid seda võib ära teha teiste ülesannete täitmisel, nagu mööda minnes. Ka on seadus nende vastu valjem, kuna neid võib paigutada määratud tingimiste mittetäitmisel uuesti vangimajja.

Kuidas toimitakse kuritahtlikke süütamisi.

Viimasel ajal on tulesüütamised kaunis sagedased nähtused. Eriti Petserimaa on sellepolest rekordi võtnud ja nimelt süütamiste poolest varanduse omanikkude eneste läbi kinnituspreemia saamise eesmärgil. Mõned niisugustest kuritegudest olid küllalt kavalasti kombineeritud; vilumatu politseiametnik, toimides juurdlusi sarnastes asjades, võib kergesti asjaoludele tähelepanu pööramata, jätta, mis juurdlemisel õige tähtsad on pidada silmas. Ma tahan siinkohal jutustada ühest hiljutisündinud süütamisloost, mis sündis Petserimaal, Senno vallas, ja selle kuriteo avalikkustegemisest. Sellejuures selgitati politsei poolt asjaolusid, millistele juhin siin tähelepanu, ja mis iga politseiametnik sarnaste juurdluste toimimisel peab pidama silmas.

Kohalik elanik N. ostis kusaltki külast odava hinna eest vana majaloksu, et seda teise kohta vedada ja üles ehitada, milleks see aga hädapärast veel pidas vastu, sest palgid olid juba mädanenud. Hoone löödi uuele kohale üles ja, et seinad koos sei-

saks, pidi neid okastraadi abil ümberpunitama. Seinad krohviti, ehk õigemini öelda, määriti lubja ja savi seguga üle, et varjata mädanenud majaseinu. Omanik ruttas siis kinnitusseltsi agendi juure, et maja kinnitada tule vastu. Agent tuli kohale, silmitses maja üle ja kinnitas selle 150.000 marga eest. Majaomanik katsus kohapeal mitmesugust äri ajada, kuid see ei õnnestunud, ja ta jäi suurte võlgade sisse. Siis kolis ta majast välja ja asus elama Tallinna, jättes tühja maja oma sõbramehe hoole. Maja jäi pikemaks ajaks kasutamata seisma. Naabritele näis see kahtlane olevat. Peale selle oli isik, kelle hoole maja jäetud, kolmel korral süütamises kahtlustatud; teda kutsuti kohapeal „spetsialist-tulesüütajaks“. Majaomaniku ja tähendatud hoone valvaja ning viimase kahe kohapealse sõbra vahel valitses sagedane kirjavahetus. Vahepeal oli hooneomaniku suurem veksel protesti läinud ja tema maja pandi kohtupristavi poolt aresti alla. Varsti märgati, et majast viiakse välja laudadest vaheseinu, uksi ja

muid osi, mis vähegi kõlbulik oli ära vedada. Seda toimetasid majaomaniku kaks kohapealset sõpra, kelledest üks osutus selle maja valvajana. Mõne päeva pärast oli maja kurvas seisukorras, nagu olevus, mis määratud hävitamisele.

Mõni päev enne seda, kui kõnesolev majaloks kohtupristavi poolt võlgade katteks müügile pidi tulema, saatis majapere mees ühele kohalikule sõbrale kirja, mida käis posti pealt välja võtmas viimase naine. Et naine oli kirjaoskamatu, tahtis üks kõrvaline, tuttav isik, kes kirjasäätamise juures oli, kirja lugeda naisele ette. Naisterahvas ei olnud sellega nõus ja tähendas: „ei saa, kirjas on saladus.“ Järgmise päeva õhtul oli majaomaniku N. kolm kohapealset sõpra koos viinapudelite taga mingisugust salanõu sepitsemas. Üks neist oli sealt varsti lahkunud, ja umbes 20 min. peale selle oli N. maja läinud põlema. Tuli oli nähtavasti alguse saanud alttuule, seina ääres olevast õlgkatusega varjualusest, kust tuulepuhanguga tuli ajas maja õlgkatuse leekidesse, nii et kustutamise ei tulnud midagi välja. Majaomaniku kohapealsed sõbrad pidasid endid tulekahju ajal ja päeval peale tulekahju kahtlaselt üleval. Alustades juurdlust, püüdsid need isikud politseid nähtavasti juurdlemises valetetele juhtida. Kohapealsete inimeste üldmulje oli, et tegemist on kuritahtliku süütagamisega, kuid kuidas see sündinud, ei teadnud keegi. Kui politsei poolt ülekuulatavatele kõrvalistele isikutele pandi ette mõningaid küsimusi, nagu: kes võis süütagamisest kasu saada, kas ja kui palju võlgu oli majaomanikul ja kas ei ole asi nii, et süütagamine on korda saadetud omaniku nõusolekul ja näpunäidetel tema kohapealsete sõprade poolt, ja kui need ning veel mõnesugused küsimused olid läbi sõelatud, hakkas asi juba teist pilti kujutama. Kahtlus langes

majaomaniku ja tema sõprade peale veel neil põhjusil, et mõne päeva pärast peale tulekahju oleks aresti alla pandud maja, omaniku 24.000 marga suuruse vekslituumiseks, oksjoni teel maha müüdüd ja siis oleks omanik umbes 120.000 marka kaotanud, kuid tal olid nähtavasti roosilised väljavaated tekkinud kinnituspreamia 150.000 m. peale. Hoone valvaja oli peale tulekahju järgmisel päeval kohe Tallinna peremehele telegrammi saatnud, teatades tulekahjust, mille peale peremees sõitis kohale. Ülekuulamisele pidas kahjusaaja ennast kahtlaselt üleval ja püüdis oma kahjusumma suurendada ning tõendada, et majja olevat jäänud mitmesugust mööblit, jne. Tulekahju põhjustest ei teadvat midagi, sest kohapeal ei olevat viibinud, ja selles asjas ei tea ta kedagi süüdistada. Juurdlusega selgusid aga hoopis vastupidised andmed, nagu: maha väärtuse ja selle üle, et majast oli juba kuu aega enne tulekahju kõik kraam viimsest välja viidud jne. Oli ka arusaadav, mis pärast N. päeval enne tulekahju oma kohapealsele sõbrale kirja saatis ja mis pärast kirjasäätaja ei annud seda kõrvalisele isikule lugeda. Politsei poolt võeti kahtlusaluste juures ette läbiotsimine. Leiti igasuguseid N. kirju, kuid otsitav kiri oli kadunud.

Kõiki neid andmeid arvesse võttes näeme, et süütagamine oli korda saadetud kasu taotlemise eesmärgiga ja süütagamine teostati majaomaniku sõprade poolt. See, kes lahkus paarkümend minutit enne tulekahju teiste kaaslaste juurest nõupidamiselt, saatis kuriteo otsekohe korda. Teised jäid selles kuriteos nõuandjateks ja kaasteadjateks. Kõiki asjaosalisi areteeriti ja roosiliste väljavaadete asemel tuleb neil nüüd kohtu ees oma tegevuse üle vastust anda.

E. L.

Surmanuhtluse vastu.

Lewis E. Lawes.

Lewis E. Lawes on praegune New-Yorgi ilmakuulsa Sing-Singi vangimaja direktor. Tema arvamine surmanuhtluse kaotamise tarviduse kohta on sellepärast tähtis, huvitav ja kaaluv, et tema juhtimisel ja järeelvalvel seisab üks suurematest vangimajadest mitte üksnes Ameerikas, vaid üldse maailmas. Lewis E. Lawes'i seisukoht kõne all oleva küsimuse suhtes ja

selle põhjendused on kokkuvõetult järgmised.

Surmanuhtluse tarvitamine karistusabinõuna on pärit primitiivsete ürgrahvaste ajast ja elust. Selle karistuse eesmärk oli aga esialgu puhtpraktilise iseloomuga; taheti ainult kõrvaldada kõiki ebakõlblikke isikuid, kes olid takistuseks ürgrahvaste elus. Nii tapeti küürakaid, rauke, vai-

muhaigeid jne. See oli muidugi mõista halastamatu talitusviis, kuid see on seletav tolaeagne olukorraga; ei tohi unustada, et sarnane surmaga nuhtlemine oli põhjendatud rahvaste eluoluga, väliste elamise tingimustega, ühe sõnaga praktilise, igapäevase eluga, ja selle tõttu saab niisugust surmanuhtluse tarvitamist hoopis kergemini põhjendada ja kaitsta, kui meie ajal ikka veel praktiseeritavat mõrtsukate ja teiste suurte kuritegijate poomist, mahalaskmist, tapmist elektritoolil jne. jne.

Kui inimkond hakkas arenema, siis pandi tsivilisatsiooni esimesel ajajärgul maksma põhimõtte: silm silma vastu, hamba vastu. Seda põhimõtet leiame, näiteks, vana juudarahva juures, kuid alles peale sattumist Egiptuse mõju alla. — Kaini ei tapetud, vaatamata sellele, et tema oli vennatappja — ning see Moosese seadus heideti pärastpoole kõrvale Jeesuse ning tema jüngrite poolt.

Üldse peab tunnustama, et, kui küsimuse peale vaadata ajaloo vaatekohast, tsivilisatsiooni arenemisega käib käsi-käes võitlus surmanuhtluse kui karistusabinõu vastu. Vanad kreeklased muutsid omas nim. kuldses ajajärgus surmanuhtluse ära. Selle asemele pandi maksma väljasaatmine, saatmine asumisele kaugematesse riigiosadesse ning rahatrahy. Roomas muudeti surmanuhtlus ära 453. aastal enne Kristust. Pärastpoole tehti katse surmanuhtlust uuesti sisse seada. Siis tähendas Cicero, selleaegne opositsiooni juht, et vabale inimesele ja Rooma kodanikule on vastik mitte ainult surmanuhtlus ise, vaid juba mõte, et sarnane kairstamisviis üldse on olemas, ja veel rohkem: ettekujutus surmanuhtlusest ning sellest kõnelemine ja selle meeletuletamine.

Inglismaal tuleb Heinrich VIII. valitsemise aega lugeda n. ütelda surmanuhtluse tarvitamise õitseaajaks. See oli aeg, kus kahesaja neljakümne süüteo kordasaatmise eest võidi määrata surmanuhtlust; suurem osa süütegudest üldse karistati teiste sõnadega surmanuhtlusega, alates taskurätiku vargusest ning lõpetades tapmisega. Kuid — ja seda unustatakse hea meelega ära — Heinrich VIII. valitsemise ajal ei kahanenud kuritegude arv sugugi. just vastuoks: see arv tõusis silmnähtavalt, eriti aga veel nende süütegude arv, mille eest võidi karistada surmanuhtlusega. Selleks oli palju põhjusi, kuid selge on, et ränk karistus ei suutnud mõju avaldada kuritegijate peale.

Juure võiks vast ehk veel lisada, et meie aja Inglismaa tunneb surmanuhtlust karistusena ainult veel kahe süüteoliigi suhtes. Ameerika Ühisriikide ajaloost teame, et kord valitses ka Ühisriikides aeg, mil surmanuhtlus oli nähtud ette enam kui saja mitmesuguse kuriteo toimepanemise eest. Aja jooksul aga vähenes see arv, mõnes osariigis suuremas ning mõnes — väiksemas ulatuses. Lõpuks jõudsid mõned osariigid ometi nii kaugele, et nemand surmanuhtlust üldse enam ei tarvitanud. Tänapäev on olukord niisugune, et ainult kaheksas osariigis peab süüdlast selles, et tema ära tappis inimese ettekavatsetud plaani järele, mõistma surma. Mõnedes üksikutes osariikides on surmanuhtlus ette nähtud ka veel teiste kuritegude toimepanemise eest, nii, näiteks, vägistamise, röövimise, süütamise, h o b u s e v a r g u s e jne. toimepanemise eest. Muuseas võiks veel tähelepanu juhtida sellele, et need osariigid, kus surmanuhtlus praegu veel püsib, seisavad kuritegude arvu suhtes Ühisriikides eesotsas, ka nende kuritegude (nagu tapmine) arvu suhtes, mille toimepanemise eest võidakse karistada surmaga.

Kui määratakse tapmise eest karistuse-na surmanuhtlus, siis minnakse välja sellelt seisukohalt, et tapmine on kõige suurem kuritegu (sest mõnes kohas võidakse, nagu öeldud, surmaga nuhelda ainult mõrtsukaid) ja et kõige suurem karistus on surmanuhtlus, mispärast tulebki mõrtsukas tingimata surmata. Asume siis kord seisukohale, et tapmine on suurim kuritegu, mida peab karistama kõige rängemalt. Kas on surmanuhtlus aga tõepoolest kõige raskem karistus? Minu arvamise järgi — ning see arvamine põhineb minu kogemustele, mis on rajatud läbikäimisele enam kui 500 mõrtsukaga — on mõistmine eluks aiaks sunnitööle hoopis suurem karistus ja seda kardetakse rohkem kui surmamist elektritooli abil. Kui süüalune on surma mõistetud, siis kannatab tema valu elektritoolil, võib olla, ainult mõni silmapilk; selle vastu on aga eluks ajaks sunnitööle mõistetud, elu täis pikki, tumedaid päevi, kus kannatatakse füüsiliselt ning vaimliselt, kus südametunnistus rahu ei anna, ja need päevad venivad kuudeks ning kuud aastateks ja kõik see elu, kui seda veel eluks võib nimetada, lõpeb ainult surmaga. — Isikud, kes on selle vastu, et surmanuhtluse asemel võetaks tarvitusele eluks aiaks sunnitööle mõistmine, tähendavad tihti ka, et mõrtsukas või mõni teist

liiki kuritegija võib pääseda jällegi vabadesse armuandmise tagajärjel. Mina pean tähendama, et vähemalt Ühisriikides pääsevad „eluaegsed“ õige harva uuesti vabadesse; viimase seitsme aasta jooksul anti Sing-Singi vangimajas kinnipeatavatest kuritegijatest ainult ühele ainsale armu ja seegi oli istunud juba tervelt 19 aastat.

Siin tuleb kohe tähendada, et vabaklaskmise võimalus (seda juhtub küll, nagu tähendatud, harva) on üheks tähtsamaks põhjuseks surmanuhtluse tarvitamise vastu võitlemiseks ja selle asendamiseks eluaegse sunnitööga. Vastasel korral — kui surmanuhtlus püsib — võivad alati juhtuda eksitused kohtuotsuste tegemisel ning neid eksitusi enam ei saa parandada. Eksimine on võimalik ja inimlik: tunnistajad, vannutatud mehed, kohtunikud on kõik inimesed ja kui sarnased võivad nemad eksiarvamisele sattuda; ei saa kahjuks kuidagi salata, et surmaga on nuheldud täitsa ilmsüütuid inimesi. Ja kui meie jääme põhimõtte juure: elu elu vastu — kelle elu tuleb siis võtta, kui surmanuhtlus täide saadeti ilmsüütu isiku kallal?

Üldiselt ollakse arvamisel, et riigil on õigus võtta elu tema üksikult kodanikult, kuid sarnane õigus on väga küsitav ja selle vastu võiks palju ette tuua. Muuseas tahaksin mina tähelepanu juhtida sellele asjaolule, et süüdimõistetud hukkamine sünnib hoopis suurema ettevalmistusega, hoopis kindlama ja hästi järele mõeldud kava järgi kui igasugune ettekavatsetud, plaanikindel tapmine mõne kuritegija poolt. Ja kui võtta mõiste „tapmise“ definitsioon, mis riigi poolt seatud üles, siis toimetab riik igakord tapmist, kui tema surmanuhtluse täide viib. Nende isikute arv, kes on surmanuhtluse vastu, kes selle vastu sõdivad ühel või teisel põhjusel, kasvab alata. Ühisriikides on seisukord praegu sarnane, et raske on leida intelligentseid vannutatud mehi, kes oleksid nõus kohtuprotsessist osa võtma mingisuguses tapmiseloos. Kui surmanuhtluse asemel oleks kõrgema karistuseks ette nähtud eluaegne sunnitöö, oleksid vist kõik nõus vannutatud meeste kohust täitma — seda tõendust kuuleb vähemalt päevast päeva. Nüüd tuleks veel veidi valgustada meie praeguse süsteemiga ühenduses olevaid tagajärgi kohtuotsuste tegemisel. See süsteem on asja nii kaugemale viinud, et nii mõnigi kohtualune,

kes on tõesti süüdi ja kes on teeninud karistuse, peab lastama vabaks vannutatud meeste otsuse põhjal, mis süüaluse tunnistab süütuks sellepärast — et ei taheta kaasa aidata surmanuhtluse täideviimisele. Eriti võib seda tähelpanna neil korral, kui kohtualune on leidnud oma le kaitsjana osava advokaadi, kes hästi oskab kõnelda ja peaaegselt vannutatud meeste peale mõjuda, neis sentimentaalseid tundeid esile kutsudes. Minu arvamise järgi kasvaks süüdimõistetud isikute arv, keda süüdistatakse osavõtmises tapmisest, kui surmanuhtluse asemel võetakse tarvitusele kõrgema karistuseks eluaegne sunnitöö.

Asi seisab ju lõpuks selles, et tõelik sotsiaalne probleem on tapmine aga mitte tappa. Kui meie karistame surmaga isikut, kes teist tappis, siis meie ometi ei ärata uuesti elule tapetut. Selle vastu aga võime meie ja peame meie käsile võtma ja otsima abinõusid, kuidas tapmisi eemaldada, võimatuks teha, ära hoida. Üheks sarnaseks abinõuks oleks kahtlemata suurem järelevalve kaubanduse üle ning tuleriistade müümise ja ostmise suurem piiramine. Ei tea muidugi, kui suuri tagajärgi need abinõud võiksid anda, mõned autoriteetlikud isikud on arvamisel, et niisuguste abinõudega saaks vähendada tapmiste arvu ümarguselt 75% võrra!

Mina kinnitan, et surmanuhtlus on pärandus toorest ürgajast, mis on alles jäänud tänu sisutuile kommetele, mis alal hoitakse, minnes välja ebaõigetest seisukohtadest, mis toimetatakse aktiga, mis on seaduspärane ainult veel nime järgi. Surmanuhtlus on ebaloogiline ja ei vasta usulistele ega moraalsele tunnetele. Tema tipuks on ametniku tegevus, mis kannaks tapmise nimetust, kui seda toimetaks harilik kodanik. Surmanuhtlus viiakse täide salajaselt, sest avalikkuse ees tõstaks tema protesti. Nuhtlus viiakse täide otsuse põhjal, mis on teinud inimesed, mis võib olla selle tõttu ekslik ja mis võib seepärast olla hirmus ülekohus. Ärahirmutamise abinõuna surmanuhtlus ei kõlba, seda näitab meile igapäevane tegelik elu, tema võib ainult veel eeskujuks olla mõrtsukatööde toimepanemisel. Tsiviliseeritud inimkonna peale mõjub tema vastikult ja riivab haritud inimeste tundeid.

Seltsielust Tallinna politseis.

„Ühenduses on jõud“. Nii kõlab ühistegevust iseloomustav ütetus, millele vastu vaielda oleks mõttetu. See hüüd oli ka Tallinna politseiametnikkudele julgustajaks, kui nad kokku tulid 1923. a. sügisel ja aluse panid „Tallinna politseiametnikkude kogule“. Juba 1919. a. asutasid selleaegsed Tallinna korrakaitsejad militsionärid, Tallinna „Miilitsateenijate ametiühisuse“ osakondadega kõigis kodumaa linnades. Kuna nimetatud ametiühisus puhtpraktilistel põhjustel küllalt intensiivselt tegutseda ei saanud, likvideeriti ta 1923. a. ning varanduse päris Tallinna politseiametnikkude kogu.

Tallinna politseiametnikkude koonduse ülesanded ja eesmärk on kõrged. Tema tegevuses oli alguses hoogu ja edu märgata. Oli lootus, et kogu kujuneb Tallinna politseiametnikkude keskkohaks. Kuid enam, kui keegi veel arvata julges, tuli pettumus. 1924. a. lõpul ja 1925. a. algul võis liikmete hulgas teatud ükskõiksust kui mitte täielist apaatiat märgata.

1925. a. aprillikuul peeti ära kogu liikmete üldkoosolek. Osavõtjaid ametnikke Tallinnast ja Harjumaalt oli võrdlemisi vähe, sõnavõtmene hoopis kehv. Sellel koosolekul valiti küll uus juhatus ja revisjonikomisjon, kuid siit peale tuli seisak. Sellest ajast peale pole meil midagi teada Tallinna politseiametnikkude kogu tegevusest.

On võõrastav, et eelpoolnimetud juhatus ja revisjonikomisjon lepivad tekkinud olukorraga just kui paratamatusega! Oma ameti iseloomu poolest oleme seaduste täitmise ning korra järele valvajad, aga omavahelises elus ei suuda meie nähtavasti seda teostada!

Kuid see on alles pool häda. Suurem häda seisab selles, et Tallinna politseiametnikkude ühistegevus lonkab, õieti seisab, mis aga sisuliselt tagasiminekut tähendab. Ja sellest on väga, väga kahju!

Kas peame meie, Tallinnas, Harjumaal ja raudteedel ametis olevad politseiametnikud tekkinud olukorraga leppima ja oma

eneste loodud koonduse, mis meie vaimliks keskkohaks pidi kujunema, hingusele laskma? Ei. Tallinna politseiametnikud ei või külmadeks pealtvaatajateks jääda oma loodud koonduse haigeveodil. Juhatus, keda 1925. a. kevadel ametisse valiti, peab kogu üldkoosoleku viibimata kokku kutsuma, kus tuleb võtta otsustamisele kogu elu või surma küsimus. Seda nõuavad ka veel puhtmaterjaalsed huvid, sest teatavasti on kogul üle 100.000 mk. väärtuses varandust, millest kuulu järele võib palju väärtusest kaotada üks osa halvas ruumis alalhoidmise tõttu.

Teatavasti tegutseb Tallinnas politsei spordiring ja viimasel ajal — võrdlemisi aktiivselt. Loomulikult tekib küsimus, kas kahe, peaaegu ühiseid sihte taotleva ühingu järele on tarvidus? Ei ole kahtlust, et vastus eitav oleks. Sest mõttetu on jõudude killustamine ja paralleelsete kulude tegemine. Paratamata tekib küsimus, kumb neist peab jääma? Selle küsimuse peavad otsustama Tallinna politseiametnikkude kogu ja Tallinna linna politsei spordiringi liikmete üldkoosolekud.

1924. a. oli see küsimus eraviisil kõne all ja siis oli kaaluv enamus Tallinna politseiametnikkudest selle poolt, et spordiring koguga ühinema peaks ja oleks vist ka ühinenud, kui kogu tegevusse seisang poleks tulnud. Isiklikult pooldan viimast varianti ja arvan, et praegune spordiring peaks kogu juure jääma sporditoimkonnana. Kogu põhikiri ei tee selleks igatahes takistusi. Kogu edasiolemise poolt räägivad ka asjaolud, et kogu liikmeteks võivad olla politseiametnikud peale Tallinna ka Harjumaalt ja raudteede ning poliitilisest ja kriminaalpolitseist. Spordiringi põhikiri seda ei võimalda. Ühenduses peitub aga jõud.

Jääb soovida, et kogu ja spordiringi juhatused siin puudutatud küsimuste kohta seisukohti võtaks, siis poleks „Eesti Politseilehe“ kallis ruum asjata raisatud. Jõudu tööle!
V.

Mis konstaablil võib juhtuda 200 marga sissenõudmisel.

Konstaablil, kellel alaline kokkupuutumine kodanikkudega, tuleb vahel ette koormilisi juhtumisi.

N. valla konstaabel läheb kümme-kilomeetrit eemal asuva naiskodaniku juu-

re, kellelt tarvis nõuda sisse valla isikumaksu 200 marka. Maksuõlgnikul kas ei ole tõeliselt raha või ei taha seda lihtsalt nii ruttu ega kergelt konstaablile ära maksta — loobub maksmisest. Konstaabel kir-

jutab kohe varanduse 200 marga suuruses üles ja määrab ühtlasi oksjonipäeva kindlaks. Asi seega kõigiti korras.

Oksjonipäeval ilmub jällegi konstaabel, muidugi ametivormis, ühes tunnistajatega kohale, kuid leiab omaks suureks imestuseks, et maksuvõlgniku korteriuks on seestpoolt lukus ja maksuvõlgnik ise istub rahulise südamega toas akna all. Ei aita kloppimine, palumine ega nõudmine ust avada. Maksuvõlgnik jääb rahuliselt oma tuppa akna alla istuma. Viimaks, nähes, et sisselaskmist ei ole, lahkub konstaabel kohalt — läheb kodu ja kirjutab asjakohase raporti oma jaoskonna komissarile. Mõne aja pärast komissarilt raporti tagasi saades süüdistatava maksuvõlgniku ülekuulamiseks, ilmub konstaabel kohale, kuid jällegi leiab, et uks on seestpoolt lukustatud ja maksuvõlgnik, kes nüüd juba

süüdistatava osas, istub rahuliselt omas toas ega mõtlegi konstaabli sisselaskmise peale. Ei aita ka kloppimised, nõudmised ega palved. Viimaks näitab maksuvõlgnik konstaablile vallavalitsuse kviitungi läbi aknaklaaside, millest näha, et nõuetav maks 200 mk. ühes viivituse protsendiga on vallavalitsusele tasutud eelmisel oksjonipäeval, kuid konstaablit ei lase sisse. Konstaabel sammub kodu poole, muidugi rõõmus tunne südames, et vähemalt pika vaeva peale paber on täidetud, ja esitab jaoskonna komissarile asjaolud, kes süüdlase vastutusele võtmiseks teeb vastavad korraldused.

See on küll lihtne juhus konstaabli ametitegevusest, kuid näitab kujukalt, missuguste raskustega vahel konstaablil tuleb tegemist teha isegi väikse maksu sissenõudmisel.

J. P.

Ametlik osa.

Käskuri 5. märtsist s. a. nr. 18 siseministeeriumile:

Riigikogu poolt 4. märtsil s. a. siseministriks valituna olen 5. märtsil s. a. siseministri k. t. kindralstaabi kindral-major J. Sootsilt siseministeeriumi juhtimise vastu võtnud ja ihes sellega oma ametikohuste täitmisele asunud.

Siseminister **J. Hünerson.**

Käskuri 5. märtsist s. a. nr. 19 siseministeeriumile:

Vabariigi valitsuse poolt 26. jaanuaril 1923. a. kinnitatud piirivalve palgamäärade § 2-se põhjal on määratud allnimetatud endistele piirivalvuritele kolmeaastase vahetpidamata kiiduväärt teenistuse eest autasu:

Tallinna jaoskond.

Van. kirjutaja, reamees Arnold Tähhe.

Jägala-Jõesuuraajoon.

Kordoni ülem kapral Arseny Jants.

Laskeriistaloo tühistamine.

Politseidirektori määrusega 3. märtsist s. a. on tühistatud Nõva vallas elutseva Eduard Jüri p. Reiners'i laskeriistaluba.

Politseiosakonnas on registreeritud järgmised trükitooted:

1) juudikeelne perioodiline trükitoode „E. V. Juudi kultuurvalitsuse teataja“ — ilmub Tallinnas tarvidust mööda; väljaandja. — Juudi kultuurvalitsus ja vastutav toimetaja — Shmarja Tamarkin; ajaleht

trükitakse Tallinnas, B. Beilinson'i trükikojas;

2) ajaleht „Teated ja kuulutused“, ilmub Paides tarviduse järele; väljaandja ja vastutav toimetaja — Reinhold Vellmann; trükitakse Paides, A. Seidelberg'i pärijate trükikojas.

Laskeriistade ja laskemoonaga kauplemiseks on politseiosakonna poolt load välja antud järgmistele isikutele:

Hermann Juhani p. Busch'ile — Keila alevis, maksvusega kuni 7. märtsini 1928. a.

August Võsa'le — Võhma alevikus, maksvusega kuni 14. veebruarini 1928. a.

Hans Anvelt'ile — Imavere vallas, Käsukonnas, maksvusega kuni 20. veebruarini 1928. a.

Johannes Freybach'ile — Tallinnas, Niguliste tän. nr. 11 ja firma „Axel Musso“ osanikule Aleksander Pehlmann'ile — Tallinnas, Pikal tän. nr. 13.

Politseiosakonna poolt on 22. veebruaril s. a. Nikolai Peetri p. Kull'ile luba antud laskeriistu parandada omas töökojas Antsla alevis, maksvusega kuni 16. veebruarini 1928 a.

Kirjavastused.

J. P. Kõik teie kirjatükid arvatakse taasu alla.

L. K. Ei lähe. Konstaablite arvu küsimus on koosseisude seadusega lahendatud.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Annukas (Tallikas), Marie Jaani t., v. a. Roela vallaval. 11. 12. 1919 a. nr. 414.
- Tinni, Kristjan, nr. 653.
- Reelo, Johannes, v. a. Voka vallaval.
- Uibu, Hans Hendriku p., v. a. Abja vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 1722.
- Mäll, Paul Jaani p., v. a. Pajusi vallaval. 30. 12. 20 a. nr. 858.
- Pagi, Aleksander Riina p., v. a. Kärla vallaval. 28. 5. 26 a. nr. 55.
- Märtin, Voldemar Aleksandri p., v. a. Urvaste vallaval. 1. 10. 20 a. nr. 636.
- Koh, Marie Joosepi t., v. a. Uue-Antsla vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 132.
- Abel, Arnold Aleksandri p., v. a. Jõhvi vallaval. 16. 12. 21 a. nr. 1559.
- Katlasapp, Anton Jaani p., v. a. Püssi vallaval. 21. 5. 20 a. nr. 983.
- Korm, Johannes Gustavi p., v. a. Narva-Jõesuu alevivalits. 7. 4. 21 a. nr. 82.
- Hauss, Otto Andrese p., v. a. Sõmeru vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 1024.
- Maks, Pauliine Johani t., v. a. Valga linna pol. ülemalt 27. 3. 20 a. nr. 7983.
- Jung, Olga Johannese t., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 6346.
- Laurison, Jaan Madise p., v. a. Kohtla vallaval. 12. 11. 20 a. nr. 847.
- Einstein, August Mardi p., v. a. Mäetaguse vallaval. 25. 3. 20 a. nr. 1021.
- Reimann, Ida Johani t., v. a. Haanja vallaval. 31. 1. 20 a. nr. 683.
- Slutin, Emma Johani t., v. a. Kunda-Malla vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 905.
- Adamberg, Joosep Joosepi p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 22. 8. 24 a. nr. 1374.
- Jõepere, Olga Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 12. 7. 22 a. nr. 18015.
- Roland, Elviine Tõnu t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülem. 19. 1. 20 a. nr. 8488.
- Teras, Johannes Jaani p., v. a. Narva linna pol. 3 jsk. ülemalt 22. 6. 22 a.
- Kleemets, Harald Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. ülemalt 1. 7. 25 a. nr. 1533.
- Janvaldt, Karl Gustavi p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 7. 9. 21 a. nr. 16492.
- Timm, Hermeline Jüri t., v. a. Keila vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 179/170.
- Vatter, Prits Pritsu p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 29. 11. 19 a. nr. 1414.
- Jagomann, Ksenja Peetri t., v. a. Tall. linna pol. 6 jsk. ülemalt 19. 12. 23 a. nr. 1181.
- Oja, Hugo Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 22. 1. 20 a. nr. 8346.
- Kuutok, Kristiine Priidiku t., v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 3. 1. 20 a. nr. 1894.
- Aunapuu, Helmut Pauli p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 20. 6. 23 a. nr. 1378.
- Parst, Amalie Karli t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 28. 11. 21 a. nr. 16921.
- Tanner, Voldemar Mardi p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 23. 2. 22 a. nr. 17342.
- Isak, Helene Jakobi t., v. a. Tõstamaa vallaval. 3. 6. 21 a. nr. 746.
- Dreifelden, Arnold Johani p., v. a. Liigvalla vallaval. 1920 a. nr. 655.
- Puju, Karl Peetri p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 1925 a. nr. 258.
- Kauer, Karl Karli p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 1923 a.
- Vunder, Felix Konrad, v. a. 1 jsk. politseikomissariit Tallinnas 13. 10. 26 a. nr. 1362. (2801)
- Kühn, Hilda, v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ülemalt 19. 7. 22 a. nr. 77. (2802)
- Schwarz, Alice, v. a. Pärnu linna pol. jsk. ül. 25. 12. 25 a. nr. 3215/077415. (2803)
- Aitsen, Raissa, v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ülem. 15. 5. 24 a. nr. 2695/152124. (2804)
- Evstignejev, Adele, v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ülem. 16. 11. 21 a. nr. 13681. (2805)
- Logvinenko, Vassili, v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ül. 7. 3. 25 a. nr. 777/214927. (3806)
- Autui (Antui), Paul, v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ül. 5. 3. 25 a. nr. 717/214767. (2807)
- Pere, Jüri, v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 1314. (2808)
- Kesküla, Marie, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 17. 6. 20 a. nr. 10852. (2809)
- Burmäe, Voldemar, v. a. Paldiski linna pol. jsk. ülemalt 22. 11. 19 a. nr. 446. (2810)
- Raud, Eliise Vilhelmine Mihkli t., v. a. Saue vallaval. 23. 2. 20 a. nr. 814. (3302)

- Lauren, Elena, v. a. Massu vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 185. (2811)
 Kuulmann, Johannes Adami p., v. a. Saue vallaval. 10. 1. 22 a. nr. 1590. (3303)
 Soolmann, Johannes Jaani p., v. a. Nabala vallaval. 24. 2. 20 a. nr. 263. (3304)
 Ots, Anton Jüri p., v. a. Nehatu vallaval. 23. 4. 20 a. nr. 972. (3305)
 Klein, Erika Hansu t., v. a. Harku vallaval. 21. 4. 22 a. nr. 1791. (3306)
 Sumberg, Roosi Johannese t., v. a. Pranglisaare vallaval. 1920. a. (3307)
 Lill, Aleksander, nr. 279. (5401)
 Schults, Arnold, nr. 1565. (5403)
 Sorokin, Ilja, nr. 715. (5405)
 Mürsepp, Ferdinand, nr. 1039. (5407)
 Indus, August. (5408)
 Bogdanov, Feodor, nr. 376. (5409)
 Kiis-Peik, Ida, nr. 350. (5411)
 Värvi, Amanda, nr. 499. (5412)
 Puusepp, Alviine, nr. 202. (5413)
 Baumann, Liisa, nr. 766. (5415)
 Pöder, August Johani p., v. a. Öisu vallaval. 1920 a. (38789)
 Veiber, Marie Johani t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 1919 a. (38789)
 Kärner, Marie Ennu t., v. a. Öisu vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 241. (38789)
 Vodi, Ida Jaani t., v. a. Uue-Kariste vallaval. 1919 a. (38789)
 Kurg, Marie Tõnise t., v. a. Uue-Võidu vallaval. (38789)
 Paulmeister, Anna Jaani t., v. a. Kärsna vallaval. (38789)
 Kruusimägi, Paul Karli t., v. a. Rakvere linna pol. jsk. 18. 11. 20 a. nr. 5748. (38698)
 Schneider, Anna Hindreku t., v. a. Rakvere linna pol. jsk. 16. 2. 20 a. nr. 4502. (38699)
 Peitlik (Pöiklik), Ida Jaani t., v. a. Rakvere linna pol. jsk. 18. 10. 22 a. nr. 119. (38700)
 Lossmann, Alma Jakobi t., v. a. Viluvere vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 15. (32554)
 Reimann, Mart Jaani p., v. a. Tammiste vallaval. 6. 6. 23 a. nr. 39. (32557)
 Lustig, Elviine Jaagu t., v. a. Järvakandi vallaval. 2. 11. 21 a. nr. 517. (39334)
 Tallenof, Eduard Hansu p., v. a. Rapla vallaval. 6. 5. 20 a. nr. 2264. (39335)
 Viikmann, Hans Mari p., v. a. Raiküla vallaval. 21. 11. 20 a. nr. 355. (39338)
 Mürberg (Kurt), Helene Hindreku t., v. a. Riisepere vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 916. (39336)
 Kuusemets, Hilda Johani t., v. a. Raiküla vallaval. 26. 7. 26 a. nr. 46. (39337)
 Suits, Juuli Matsi t., v. a. Raiküla vallaval. 23. 3. 20 a. nr. 217. (39340)
 Mühlberg, Johannes Hansu p., v. a. Kohila vallaval. 8. 11. 19 a. nr. 141. (39341)
 Rosenberg, Mart Jaani p., v. a. Juuru vallaval. 1. 3. 24 a. nr. 168. (39342)
 Sassiyan, Marie Jaagu t., v. a. Juuru vallaval. 10. 2. 20 a. nr. 898. (39343)
 Vestenberg, Hans Johani p., v. a. Kirna-Kohatu vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 307. (39344)
 Neinberg, Priidik Karli p., v. a. Kohila vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 1015. (39345)
 Vestenberg, Liisa Hindreku t., v. a. Kirna-Kohatu vallaval. 1919 a. (39346)
 Koik, August Jaagu p., v. a. Juuru vallaval. 15. 9. 21 a. nr. 1563. (39348)
 Tamm, Otto Karli p., v. a. Juuru vallaval. 10. 12. 23 a. nr. 133/112093. (39349)
 Tischler, Alma Tõnise t., v. a. Kabala vallaval. 29. 11. 20 a. nr. 954. (39350)
 Steinberg, Johannes Taaveti p., nr. 7. (41191)
 Siiber, Johannes Jakobi p., nr. 775. (41192)
 Prill, Heinrich Hindreku p., nr. 9/284539. (41194)
 Esken, Richard Priidiku p., nr. 1314. (41195)
 Velpner, Vilhelmine Hansu t., nr. 353. (41197)
 Puusepp, Johannes Mardi p., nr. 1078. (41199)
 Koik, Jakob Jaani p., nr. 634. (41200)
 Laube, Jaan Jaani p., v. a. Oru vallaval. 9. 8. 25 a. nr. 302. (41570)
 Parek, Jüri Kustase p., v. a. Velise vallaval. 12. 3. 20 a. nr. 293. (41576)
 Riise, Ann Kustase t., v. a. Velise vallaval. 6. 3. 25 a. nr. 115. (41577)
 Väli (sünd. Treiberg), Maria Ado t., v. a. Vaikna vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 548. (41578)
 Abermann, Jaan, v. a. Lähtru vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 94. (41682)
 Schmidt, Juhan, v. a. Lasnamäe politsei abijsk. ülemalt 25. 8. 23 a. nr. 332. (41674)

Koslov, Marie Jaani t., v. a. Oru vallaval. 18. 6. 23 a. nr. 70. (42022)

Juust, Helene, v. a. 5 jsk. politseikomissari Tallinnas 5. 3. 26 a. nr. 343. (42315)

Seermann, Reinhold, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk.-ülemalt 26. 3. 20 a. nr. 10123. (42316)

Tabor, Jaan, v. a. Tall. linna politsei 5 jsk. ülemalt 18. 11. 25 a. nr. 254. (42317)

Leivat, Aleksandra, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 10. 2. 20 a. nr. 5697. (42318)

Ugam, Marie, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 14. 1. 25 a. nr. 117. (42319)

Johanson, Loviise, v. a. Sipa vallaval. 10. 1. 20 a. (42320)

Sooper, Aleksander, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 10. 3. 20 a. nr. 8913. (42321)

Püvi, Karl, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 12. 3. 23 a. nr. 394. (42322)

Villa, Konstantin, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 19. 1. 22 a. nr. 15154. (42323)

Rudja, Helmut, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 25. 7. 25 a. nr. 1771. (42324)

Mets, Eva, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 5. 12. 19 a. nr. 1309. (42325)

Madisson, Karl, v. a. raudteede politsei ülemalt 4. 4. 21 a. nr. 5550. (42326)

Rosenberg, Karl, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 896. (42327)

Lipping, Hilda, v. a. Narva linna pol. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 8539. (42458)

Vakkrööm, Liisu, v. a. Kuresaare pol. jsk. ülemalt 8. 12. 19 a. nr. 1356. (42459)

Sepp, Oskar, v. a. Pihla vallaval. 14. 12. 23 a. nr. 280. (42461)

Rand, Vassili, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 8. 9. 22 a. nr. 1061. (42463)

Kiik, Mihkel, v. a. raudteede pol. ülemalt 17. 2. 20 a. nr. 7836 (42464)

Raik, Jüri, v. a. Kihelkonna vallaval. 25. 4. 22 a. nr. 1381. (42466)

Jakobson, Lydia, v. a. Kärla vallaval. 12. 10. 23 a. nr. 78. (42467)

Hagjas, Ado, v. a. Kihelkonna vallaval. 17. 2. 20 a. nr. 982. (42468)

Parmas, Ado, v. a. Mustjala vallaval. 20. 2. 20 a. nr. 890. (42469)

Reimus, Jaan, v. a. Mustjala vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 664. (42470)

Schvan, Julie Mardi t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 30. 1. 20 a. nr. 2671. (42736)

Nõmm, Liisa Priidu t., v. a. Suuremõisa vallaval. nr. 20. (42739)

Aun, Eugen Aleksandri p., v. a. Tall. linna pol. 2 jsk. ülemalt 15. 1. 24 a. nr. 112. (42740)

KUULUTUS.

6. jaosk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 15. märtsil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Tallinnas, Kuninga tän. nr. 2,

enampakkumisel

teistkordselt Hasjan Aineldinov'i päralt olev varandus, mis koosneb pronks kaminakellast, mustast marmorist kaminakellast, kirjutuslauast, antiik-söögitoa kellast, suurest ärikapist, kahest materjalikapist ja ühest suurest tammepuust riulist, hinnatud 90.000 marga peale, 1926. a. puhtakasumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval koha peal. Pakkumine algab pakutavast summast.

Tallinnas, 2. märtsil 1927. a.

Nr. 014526, 012342.

P. Grünberg.
Politseikomissar.

KUULUTUS.

1-se jaoskonna politseikomissar Tallinnas annab teada, et 19. märtsil 1927 a. hommikul müüakse Tallinnas, Kopli tän. nr. 22-f,

enampakkumisel

Oskar Goldberg'i päralt olev varandus, mis koosneb: 1) türgi diivanist, kaetud rohelise riidega, 2) riitekapist, 3) kummutipeeglist, 4) tammepuust kirjutuslauast, 5) laelambist ja 6) raudkivist poleeritud huaristist, kõik kokku hinnatud 15.000 marga peale. Müüdavaid asju võib näha kohal oksjoni päeval.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinnas, 8. märtsil 1927 a.

Nr. 01789, 016009.

1-se jsk. politseikomissar
Tallinnas.

Kuulutus.

6. jsk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 15. märtsil 1927 a. kell 10 hommikul müüakse Tallinnas, S. Karja tän. nr. 18,

enampakkumisel

Gustav Kemberg'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest suurest stantsist naha väljalöömise jaoks, hinnatud 20.000 marga peale, 1926 a. puhtakasumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavat asja võib näha oksjoni päeval kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinnas, 3. märtsil 1927 a.

Nr. 014860.

P. Grünberg.
Politseikomissar.

KUULUTUS.

2. jsk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 19. märtsil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Narva maant. nr. 48, krt. 2,

enampakkumisel

A. Raag'i päralt olev varandus, mis koosneb mitmesugusest mööblist, hinnatud 28.850 m. peale, tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast. Tallinnas, 8. märtsil 1927. a.

Nr. 013535.

K. Grenzmann.

2. jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

KUULUTUS.

2. jsk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 15. märtsil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Pirita teel nr. 1,

ENAMPACKUMISEL

H. Bekmann'i päralt olev varandus, mis koosneb mitmesugusest mööblist ja puumaterjalist, hinnatud 380.000 marga peale, trahteri- ja kinnisvaramaksude sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast. Tallinnas, 8. märtsil 1927. a.

Nr. 015733/016144. K. Grenzmann.

2. jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

KUULUTUS.

2. jsk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 15. märtsil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Maneesi tän. nr. 6-1,

ENAMPACKUMISEL

N. Vassiljev'i päralt olev varandus, mis koosneb polifoonist nootidega ja mitmesugusest mööblist, hinnatud 29.900 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast. Tallinnas, 8. märtsil 1927. a.

Nr. 013696.

K. Grenzmann.

2. jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

KUULUTUS.

6. jsk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 15. märtsil 1927. a. kell 11 hommikul müüakse Tallinnas, Kuninga tän. nr. 9,

ENAMPACKUMISEL

teistkordselt Elias Grosmann'i päralt olev varandus, mis koosneb trümoost pruuni raamiga, kontorikapist, poeletist, leti klaaskapist ja sahtlitega poeriulist, hinnatud 54.000 marga peale, 1926. a. puhtakasumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab pakutavast summast. Tallinnas, 3. märtsil 1927. a.

Nr. 014704.

P. Grünberg.

Politseikomissar.

Kuulutus.

Sellega teatan, et uute kasvandikkude vastuvõtmine

Politseikooli kõrgemasse klassi on alanud.

Kasvandikkudeks võetakse vastu laitmata ja karskete elukommetega Eesti Vabariigi meeskodanikke, kes vähemalt keskkooli 3. kl. (9 õppeaastat) või endise Vene keskkooli 6. klassi või sellele vastava haridusega, teeninud kaitseväes ja täiesti terved.

Sooviavaldajail palvekiri 20. mrk. tempelmargiga esitada Politseikooli direktorile (Tallinnas, Lai t. Nr. 48) hiljemalt 1. aprillini s. a. Palvele lisada juure: 1) lühike elulookirjeldus, 2) ärakiri isikutunnistusest, 3) hariduse tunnistus, 4) tunnistus karistamatuse üle, 5) teenistuskiri endisest teenistuskohast, 6) ärakiri kaitseväest vabastamise tunnistusest, 7) arstitunnistus ja 8) üks päevapilt.

Vastuvõtmine kooli komisjoni poolt on 13. ja 14. aprillil s. a. Õppuse algus 20. aprillil s. a.

Tallinnas, 4. märtsil 1927 a.

E. Mets.

Politseikooli direktor.

A. Kass.

Asjaajaja.

KUULUTUS.

2. jsk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 15. märtsil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Jakobsoni tän. nr. 65,

ENAMPACKUMISEL

A. Ivanova päralt olev varandus, mis koosneb vask lauakaalust ja mitmesugusest mööblist, hinnatud 42.000 marga peale, tulu-, puhtakasu- ja haigekassamaksude sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast. Tallinnas, 8. märtsil 1927. a.

Nr. 012215/015180/015179/014233.

K. Grenzmann.

2. jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

KUULUTUS.

2. jsk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 17. märtsil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Narva maant. nr. 37, krt. 6,

ENAMPACKUMISEL

A. Gutzmann'i päralt olev varandus, mis koosneb mitmesugustest filmidest, hinnatud 140.000 marga peale, puhtakasu- ja tulumaksude sissenõudmiseks.

Müüdavaid filme võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast. Tallinnas, 8. märtsil 1927. a.

Nr. 015171/014160. K. Grenzmann.

2. jsk. politseikomissari eest Tallinnas.